23. oktober 2026 UKA2026/297

Naalakkersuisut nuna tamakkerlugu illoqarfinni nunaqarfinnilu tamani namminersorlutik inuussutissarsiortut pisortallu sulisoqarneranni piginnaasatigut pisariaqartitat pillugit arlaannaanulluunniit attuumassuteqanngitsumik misissueqqissaarnisamik peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Misissueqqissaarnerup suliffeqarfiit piginnaasanik pisariaqartitaat qulaajassavai kiisalu nunatsinni ilinniarfiit ilinniakkanik pikkorissarnermillu neqeroorutaasa naleqqussarneqarnissaannut salliutinneqarnissaannullu tunngavissiissalluni. Misissueqqissaarneq kingusinnerpaamik UPA 2028-imi Inatsisartunut saqqummiunneqassaaq.
(Inatsisartunut ilaasortaq Nivi Heilmann Efraimsen, Inuit Ataqatigiit)

Siumumiit Inatsisartunut ilaasortaq Nivi Heilmann Efraimsen, Inuit Ataqatigiit, aalajangiiffigisassatut siunnersuummik saqqummiussineranut qutsavigaarput.

Siumumiit isumaqarpugut nunatsinni ilinniartitaaneq, suliffissaqartitsineq aammalu inuussutissarsiornikkut ineriartortitsineq imminnut ataqatigiissumik pilersaarusiorneqartariaqartut. Innuttaasut ilinniagaqarnissamut periarfissaqassapput, ilinniakkamillu naammassinninnermikkut piginnaasatik atorlugit inuiaqatigiinni sulinissamut periarfissaqassallutik.

Nunatta isumalluutaa pingaarnerpaaq tassaavoq innuttaasoq. Taamaattumik innuttaasut ilinniartitaanerat, piginnaanngorsarneqarnerat aammalu suliffeqarfinni akisussaaffinnik tigusiartornissaat nunatsinni ineriartortitsinermut qitiulluinnartariaqarput. Tamannami imminut napatissinnaanitsinnut nukittorsaataassaaq, namminiilivinnissatsinnullu aqqutissiuissalluni.

Siunnersuutip siunertaa, tassa nunatsinni najugaqarfiit tamaasa ilanngullugit pisortat namminersortullu suliffeqarfiini piginnaasanik pisariaqartitsinerup arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsumik misissuiffigineqarnissaa, Siumumiit taperserparput. Immikkullu aamma maluginiaqqussavarput, kommunerujussuit pilersinneqarnerata kinguneranik qitiusumut atorfiit nuunneqarsimasut siammaqqissinnaanerat immikkut isiginiarneqartariaqartoq. Taamatuttaaq aqutsisoqarfiit styrelsinik taaneqartartut arlallik pilersinneqarsimanerisa kingunerisaanik piginnaasallit qitiusumut nuttarsimapput.

Misissuinerli ullumikkut sulisussanik amigaateqarnerup kisitsisinngorlugu allattorneqarneranut taamaallaat tunngassanngilaq. Ukiuni aggersuni sulisussat soraarnerussutisiaqalernissaat, inuussutissarsiutit nutaat, teknologiikkut allanngoriartorneq aammalu nunatta suliassanik amerlanerusunik nammineq isumaginnilernissaa ilanngullugit isiginiarneqartariaqarput.

Siumumiit pingaartipparput misissuinerup illoqarfiit angisuut pisariaqartitaat kisiisa aallaavigissanngikkai. Nunaqarfinni illoqarfinnilu minnerusuni piginnaasat pisariaqartinneqartut aamma erseqqissarneqartariaqarput. Sumiiffinni ataasiakkaani sulisumik ilinniarsimasumik

ataatsimik amigaateqarneq innuttaasunut sullissinermut aammalu inuussutissarsiornermut annertuumik kinguneqarsinnaavoq.

Peqatigisaanik piginnaasat pineqartillugit ilinniagaqarsimanermut uppernarsaatit kisimik isigineqassanngillat. Oqaatsitsinnik, kulturitsinnik aammalu nunatsinni pissutsinik ilisimasaqarneq sulinermi piginnaasanut pingaarutilinnut ilaapput. Taamatuttaaq innuttaasut sulinermikkut inuunerminnilu misilittagaqalersimasut piginnaasaat naleqartinneqassapput, pisariaqartillugulu ilinniaqqinnikkut uppernarsarneqarsinnaanissaat periarfissiuunneqassalluni.

Siunnersuutip tunngavilersuutaani ilinniakkaminnik naammassinnittut ilaat suliffittaarnissamut ajornartorsiuteqartartut oqaatigineqarpoq. Tamanna Siumumiit pimooruttariaqartutut isigaarput. Kisianni suliffissaaleqinerup ilinniakkallu imminnut naapertuutinnginnerat kisiat peqqutaasorissanngilarput.

Initaarnissamut periarfissat, suliffiit sumiinnerat, atorfinitsitsisarnermi piumasaqaatit aammalu naammassisut nutaat sulinermik misilittagaqannginnerat aamma aporfiusinnaapput. Taamaattumik misissuinermi sulisussanik amigaateqarneq aammalu ilinniarsimasut suliffittaarsinnaannginnerat qanoq ililLutik ataatsikkut atuussinnaanersut qulaajarneqartariaqarpoq.

Siumumiit isumaqarpugut misissuinerup inuusuttut ilinniakkaminnik naammassinninneranni suliffimmut ikaarsaariarnerat immikkut sammineqartariaqartoq. Suliffeqarfiit pisortallu ilinniarfinnik suleqateqarnerat, suliffimmi sungiusarfissat aammalu ilinniartunut suliffissat amerlanerusut pilersinneqarnissaat aaqqiissutissanut ilaassapput.

Nunanit allanit sulisussarsiortarneq kisiat aaqqiissutissatut isigineqassanngilaq. Nammineq innuttaasut ilinniartitaanerat, sulilersinneqarnerat aammalu sulereersut piginnaanngorsarneqarnerat siulliunneqartariaqarput. Suliffeqarfiit tamatumanna akisussaaqataanissaat aamma pingaaruteqarpoq.

Siunnersuummi misissuinerup ilinniakkanik pikkorissarnernillu atorunnaarsitsinissamut, pilersitsinissamut imaluunniit tulleriiaarinissamut tunngavissiinissaa oqaatigineqarpoq.

Tassunga tunngatillugu Siumumiit erseqqissaatigissavarput ilinniartitaaneq ullumikkut suliffinni inuttassarsiugaasuni pisariaqartitanut taamaallaat naleqqussarneqassanngimmat. Ilinniartitaaneq aamma inuup ineriartorneranut, inuiaqatigiittut ilisimasaqassutsitsinnut aammalu siunissami periarfissanik nutaanik pilersitsinissamut tunngavoq.

Taamaattumik ilinniakkanik atorunnaarsitsinissamik aalajangiinerit ataasiakkaanik kisitsisinik imaluunniit piffissami sivikitsumi sulisussanik pisariaqartitsinermik tunngaveqaannassanngillat. Ilinniakkat nunatsinnut pingaarutaat, ilinniartut periarfissaat aammalu siunissami pisariaqartitsilernissamut ilimanaatit ataatsimoortumik nalilersorneqartariaqarput.

Taamaattumik suliassap annertussusia, piffissaliussaq aammalu aningaasalersorneqarnissaa imminnut naapertuutissapput. Misissuinerup pitsaassusia qulakkeerneqassaaq, suliarlu

ilinniartitaanermi sullissinermilu suliassanit pingaarutilinnit aningaasanik tigusiffiginninnermik kinguneqassanngilaq.

Siumumiit kissaatigaarput misissuinerup inerneri nalunaarusiatut uninngatiinnarneqassanngitsut. Inernerit iliuusissanut tigussaasunut atorneqassapput: ilinniartitaanerit pisariaqartinneqartut ineriartortinneqassallutik, pikkorissarnissamut periarfissat naleqqussarneqassallutik aammalu ilinniarsimasut nunatsinni sulilernissaannut sulinerminnilu attatiinnarneqarnissaannut aporfiit peerneqassallutik.

Siumup anguniagaraa nunarput nammineq innuttaasutta piginnaasaannik annertunerusumik tunngaveqarluni ineriartortinneqassasoq. Tamanna inuiaqatigiittut imminut napatinnerulernissatsinnut aammalu namminiilivinnissatsinnut pingaarutilimmik tunngavissaavoq.

Taamatut oqaaseqarluta siunnersuutip siunertaa Siumumiit taperserparput, siunnersuullu aappassaaneerneqannginnerani Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Ataatsimiititaliamut suliassanngortinneqarnissaa inassutigalugu.

Qujanaq.

Lars Poulsen, Siumut